

DECEMBER 1964
13e JAARGANG

Redactie:

D. Roethof-Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

✕

Administratie:

Oudegracht 152
Utrecht

✕

Verschijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V E

	Bladz.
<u>HUMANISTISCH VERBOND</u>	
Geestelijke vorming	141
Nieuwe raadslieden	141
Ledental	141
Oudejaar en T.V.	141
Raad van Advies	141
Bihar-aktie	141
..	
<u>"HUMANITAS"</u>	
De Algemene Bijstandswet	142
Kaderblad Humanitas	142
Vergadering Verenigingsraad	142
Conferentie Welzijnsorganen	142
Nieuwe aanstellingen	142
..	
<u>HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING</u>	
Winterweekend	143
Nieuwe afdelingen	143
Kontakten buitenland	143
..	
<u>RADIOLEZINGEN</u>	
Lezingen in de maanden december en januari voor de VARA	143
Lezing in de maand januari voor de AVRO	143
..	
<u>TELEVISIE-UITZENDING</u>	
T.V.-uitzending in de maand december voor de VARA	143
..	
<u>INTERNATIONAAL NIEUWS</u>	
Een C viel weg	144
..	

Bladz.

VAN ALLE KANTEN

Leerstoel voor humanistiek (Het Vrije Volk)	145
"Humanier" (Leeuwarder Courant)	145
Een NIPQ-onderzoek	145/146
Sinterklaas wetenschappelijk bekeken (Het Vrije Volk)	146/147
Pluim voor Rekenschap (Elsevier's weekblad)	147
Vaste spreekuren in Rotterdam (Havenloods)	147
Nog altijd op pantoffels (Nieuwer Zeister Courant)	147
Kerstontmoeking in Limburg (de Nieuwe Limburger)	148
Oecumenischecursus in Nijmegen (Remonstrants Weekblad)	148
Pater Hoefnagels over het Mandement (Nieuwe Haarlemmer Courant)	148
Raadslieden achter het stuur (Het Vrije Volk)	148/149
Over Bihar (het Vrije Volk, Amersfoortse Courant)	149/150
De humanist in de gevangenis (Deventer Dagblad)	150/151
Humanist en Christen (Haagse Courant)	151/152

..

STUDENTENVERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG "SOCRATES"

Adressen van de afdelingen	152
----------------------------	-----

..

HUMANISTISCH VERBOND

Geestelijke vorming

De Werkgroep voor Humanistische Vorming is opgeheven en vervangen door een uitgebreider commissie, die de naam van Algemene Commissie voor de Geestelijke Vorming draagt. Haar werkterrein zal ruimer zijn dan van de werkgroep.

Nieuwe raadslieden

Door het Hoofdbestuur is de benoeming goedgekeurd van de heer H. van Boheemen te Den Haag als plaatselijk geestelijk raadsman. Als raadsman voor een bejaardentehuis werd benoemd de heer W.G. Schrader te Rotterdam, terwijl tot geestelijk raadsman aan een bureau voor levens- en gezinsmoeilijkheden benoemd werd de heer H.G. van Asperen te Lunteren.

Tot raadslieden aan de Inrichtingen van Justitie werden benoemd de heren B.L. Cats te Hardegarijp. J.C. Geerts te Arnhem, P.J. Hoekstra te Leeuwarden en R. Korten te Zutphen. Alle benoemden zijn vrijwilligers.

Ledental

In de periode van 1 november 1963 tot 1 november 1964 is het ledental van het Humanistisch Verbond met 1480 gestegen.

Oudejaar en TV

Voor het uitspreken van een korte rede tijdens de jaarwisseling is dit jaar een spreker van humanistische huize uitgenodigd. Dit was drie jaar geleden eveneens het geval, toen voor de eerste keer.

Raad van Advies

De Raad van Advies is voor een vergadering op 5 februari bijeengeroepen ten einde o.m. het jaarverslag over 1964 te bespreken.

Bihar-aktie

In de eerste weken van deze actie werden via de giro reeds belangrijke bedragen ontvangen. Tal van gemeenschappen hebben verdere activiteiten op hun programma gezet. Het moet niet uitgesloten worden geacht, dat het in de eerste instantie benodigde bedrag van f 75.000,-- geheel door de Nederlandse humanisten en geestverwanten bijeen gebracht zal worden.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK

"H U M A N I T A S"

De Algemene Bijstandswet

De in het vorig nummer reeds aangekondigde brochure van Humanitas over de Algemene Bijstandswet is nu verschenen. Exemplaren kunnen besteld worden bij het Centraal Bureau, J.W. Brouwersstraat 16 te Amsterdam à f 1,-- per stuk.

Kaderblad Humanitas

In het oktobernummer is een artikel opgenomen van de heer T. van Grootheest: "Vragen die op het congres van de Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk over de algemene bijstandswet niet beantwoord werden."

Vergadering Verenigingsraads

Op de tweede vergadering van de Verenigingsraad, in oktober gehouden, werd veel aandacht besteed aan het maatschappelijk opbouwwerk. In de middagzitting werd het nut van deelname van Humanitas aan Welzijnsstichtingen besproken.

Conferentie Welzijnsorganen

In januari 1965 hoopt Humanitas een conferentie te beleggen voor vertegenwoordigers van Humanitas in provinciale opbouworganen en Welzijnsorganen. Voor deze conferentie zal gebruik gemaakt worden van de resultaten van interne onderzoeken naar de meest vruchtbare relatie tussen Welzijnsorganen en deelorganen van de vereniging.

Nieuwe aanstellingen

Per 1 januari treedt mejuffrouw Termorshuizen in dienst bij de afdeling Den Haag, als maatschappelijk werkster voor het algemeen maatschappelijk werk (vervanging).

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Winterweekend

Op ons winterweekend (waarvan de datum nader bekend gemaakt zal worden) zullen wij waarschijnlijk een tweetal lezingen hebben. Het betreft hier een lezing over longkanker, gehouden door Dr. Meinsma directeur van de Centrale Kanker Registratie. Aansluitend hierop zullen wij iemand van een sigarettenfabriek uitnodigen, zodat de HJB én ook hopelijk de beide sprekers, over dit onderwerp een objectieve mening zullen krijgen.

Nieuwe afdelingen

Voorts zijn we bezig kontakten te leggen om twee afdelingen op te richten, nl. een afdeling in Vlaardingen en een in Appelscha.

Kontakten buitenland

Evenals vorig jaar bestaan er ook nu weer plannen om kontakt met het buitenland te onderhouden. Wat het resultaat hiervan zal zijn moeten wij natuurlijk nog afwachten.

...

RADIOLEZINGEN

Lezingen in de maanden december 1964 en januari 1965 voor de VARA

27 december	9.45 uur	Matthew I. Spetter	"Wat een wereld kon het zijn"
3 januari	9.45 uur	J.P. van Praag	"Nieuwjaarsbrief van het Humanistisch Verbond"
10 januari	9.45 uur	G. Stuiveling	"Uit Humanistisch oogpunt"

Lezing in de maand januari voor de AVRO

5 januari	15.30-15.45 uur	D. Roethof-Ensing	"Opvoeding in het gezin"
-----------	-----------------	-------------------	--------------------------

TELEVISIE-UITZENDINGEN

T.V.-uitzending in de maand december voor de VARA

22 december	VARA 22.15 uur	Ned. I	Televisieuitzending
-------------	----------------	--------	---------------------

...

INTERNATIONAAL NIEUWS

Een C viel weg

De Gazet van Antwerpen van 9 november wist te vermelden dat de leiding van de Franse vakbond C.F.T.C. (Confederatie van Christelijke Arbeiders) bij stemming besloten heeft het woord christelijke uit de naam van de bond te nemen. De bond heet nu democratisch en de afkorting wordt C.F.D.T. (Confédération Française Démocratique du Travail).

Men schrijft:

" Tijdens het congres van de vakbond te Parijs werd met zeventig procent van de stemmen tot deze naamsverandering besloten.

De vakvereniging is op één na de grootste in Frankrijk, na de door de kommunisten geleide bond.

De 4.000 bij de C.F.T.C. aangesloten vakbonden zullen bijeenkomen om te beslissen over hun al of niet toetreden tot de C.F.D.T.. Over enkele weken zal men ongetwijfeld een klaarder inzicht in de toestand hebben.

Het prijsgeven van het christelijk getuigenis heeft automatisch de schrapping van elke verwijzing naar de christelijke sociale moraal in de statuten ten gevolge. Er wordt echter gewezen op hetgeen door de verschillende vormen van het humanisme, waaronder het christelijk humanisme, voor goeds is geleverd.

Het Franse Democratische Vakverbond =wil zijn aktie ontwikkelen, trouw blijvend aan een ideologische vakbeweging, gegrond op eisen die de zijne blijven=, zo heet het in de nieuwe uiteenzetting. Maar, zoals de algemene secretaris van het verbond onder meer verklaarde, het gaat erom de slagbomen te verwijderen tussen degenen die voor het ogenblik =verdeeld zijn, omdat zij al dan niet in God geloven=."

VAN ALLE KANTEN

Leerstoel voor humanistiek

Wij openen gaarne de laatste rubriek Van Alle Kanten van het jaar 1964 met de opneming van het bericht dat dr. J.P. van Praag de uitnodiging aanvaard heeft tot het bezetten van een bijzondere leerstoel voor de humanistiek aan de Leidse universiteit. Vrijwel alle grote dagbladen en de diverse provinciale kranten hebben hierover een bericht opgenomen.

Zo schreef Het Vrije Volk op 20 november:

"De officiële leeropdracht luidt: "De humanistiek en de wijsgerige anthropologie van het humanisme". De leerstoel wordt ondergebracht in de faculteit der letteren en de centrale interfaculteit.

Dr. J.P. van Praag, in 1911 te Amsterdam geboren, studeerde in de hoofdstad Nederlandse Letteren en geschiedenis. In 1946 volgde zijn promotie met lof.

Van 1938 tot 1954 was hij leraar, de laatste drie jaar tevens conrector aan het gemeentelijk lyceum te Dordrecht. In 1954 werd hij lid van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

De heer van Praag heeft een aantal artikelen over het humanisme gepubliceerd. Bekend is zijn geschrift: "Modern Humanisme, een renaissance?" Voor de socialistische arbeiderskaderscholen schreef hij het boekje "Wordende Wereld".

Het koninklijk besluit, waarbij de Stichting Socrates van het Humanistisch Verbond bevoegd werd verklaard voor het stichten van de bijzondere leerstoel, kwam onlangs af."

"Humanier"

Een aardig bericht troffen wij in de Leeuwarder Courant van 21 november aan:

"Humanistisch verzorger heeft sinds veertien dagen intrede op vliegbasis gedaan. Verzorgt naast aalmoezenier en veldprediker de humanistisch georiënteerden. Officiële aanspreektitel van raadsman is nu reeds door luchtmacht slang achterhaald. Gangbare aanduiding is "Humanier"."

Een NIPO-onderzoek

"In de tweede week van november legde het NIPO aan 601 mannen en vrouwen over geheel Nederland enkele vragen voor over het humanisme. Daarbij bleek dat 18% van de mensen zich humanist wil noemen.

Het NIPO vroeg allereerst de zin "Het humanisme is...." af te maken. De aanvullingen op deze zin kunnen als volgt worden gegroepeerd:

12% Aanvullingen waarbij men het "buitengodsdienstig" karakter noemt, b.v. een bepaalde levensopvatting voor buitenkerkelijken; een instelling die niet gelooft; surrogaat voor het Christelijk geloof; loochent God; een dekmantel voor ongodsdienstigheid, geestelijk leven op menselijke grondslag buiten de godsdienst.

- 11% Overige aanvulling, waarbij verwezen wordt naar bepaalde levensbeschouwing of vrijheid van denken, b.v.:
een soort vrij geloof; een godsdienst voor vrijdenkers; een soort geloof in de mensheid; iedereen vrij laten in geloof en politiek; een nieuwe weg in het zoeken naar oude waarheden; een soort geloof, waarbij alleen het eigen ik spreekt.
- 3% Een vereniging; een verbond; het Humanistisch Verbond.
- 3% Menselijkheid; goed zijn voor iedereen; een helpende hand bieden aan die in nood zijn; menslievendheid.
- 7% Goed; aantrekkelijk; voel er voor; heeft mijn sympathie; een goed streven.
- 1% Een noodzaak onze plicht; menselijk, nog te weinig verbreid.
- 1% Typerend voor deze tijd; een tijdverschijnsel; geschikt voor deze tijd.
- 1% In opkomst, in opgaande lijn.
- 10% Niet goed; niets waard; niets voor mij; uit den boze; voor mij overbodig; voor mij onaanvaardbaar; niet het ware; onvolledig.
- 6% Overige aanvullingen.
- 45% Kon geen aanvulling geven.

100%

Later in het interview werd gevraagd: "Beschouwt u zich zelf als humanist of niet?".

18% van alle ondervraagden (21% mannen en 16% van de vrouwen) antwoordden dat zij zich wel humanist voelden. De grote meerderheid (75%) voelde zich geen humanist (7%) van alle ondervraagden had hierover geen mening.

Onder de 18% ondervraagden die zich humanist voelen, heeft de helft (9%) geen kerkelijke gezindte, iets meer dan een kwart deel (5%) is Nederlands Hervormd en iets minder dan een kwart deel (3%) is Rooms-Katholiek."

Sinterklaas wetenschappelijk bekeken

In Het Vrije Volk van 30 november kwam een verslag voor van een lezing voor het Humanistisch Verbond afdeling Den Haag, men schreef: "Het meest wetenschappelijk werd het onderwerp Sinterklaas ter hand genomen door het Humanistisch Verbond. Op een matineus uur zondagmorgen luisterden in Amicitia ruim 100 leden naar de psycholoog prof.dr. A.D. de Groot, die hen zijn visie over de achtergrond van Sinterklaas gaf.

Prof. De Groot, die eerder een boekje over dit onderwerp publiceerde, beschouwde Sinterklaas als psycho-analyticus.

Het wonderlijke complex van gegevens: de man te paard op een dak; het schoorsteenwerk; de zwarte Piet; de zak en de roe; de surprises; de zachtzinnige erotische symbolen als vrijers en harten, werden door hem verwerkt tot een synthese, waarin hij concludeerde dat Sint Nicolaas in de Middeleeuwen een veel breder terrein vesloeg dan thans.

Destijds zou hij de patroon zijn geweest van de gehele biologische cyclus in sociale vormen: van de vrijage tot en met de bevalling en de opvoeding van de kleine kinderen.

In onze Sinterklaasviering zouden slechts een aantal symbolen zijn

overgebleven, waaronder die van de vruchtbaarheid.

Prof. De Groot noemde onze "Sinterklaasritus" tenminste even wonderlijk als de gewoonten van "primitieve" eilandbewoners, die onze geleerden zo gaarne bestuderen."

Pluim voor "Rekenschap"

In een recensie in Elsevier's Weekblad (14 november) kwamen de volgende zinsneden voor:

"Het verdwijnen van Ontmoeting valt samen met een verbazend succes voor het vrijdenkersblad Ratio en verbetering van het humanistische tijdschrift Rekenschap. Tot voor kort was dat, zoals een der medewerkers toegeeft, "een intellectueel vlekkeloos, maar toch saai blaadje". Maar vooral het laatste nummer toont een verandering ten goede. Het bevat bijdragen over o.m. humanistische geestelijke verzorging, de gezapigheid van het Nederlandse humanisme, en een van die indringende verhalen van Merijn Trip, "Het schip in de fles"."

Vaste spreekuren in Rotterdam

In de Havenloods van 15 oktober kwam het volgende bericht voor:

"In Rotterdam worden dit jaar voor het eerst en beginnende: in de maand november onder leiding van de regionaal geestelijk raadsman van het Humanistisch Verbond, de heer J. Koops, door vrijwillige medewerkers van de Dienst Humanistische Geestelijke Verzorging, vaste spreekuren gehouden aan de volgende adressen:

Mevrouw A.F. Zwakhals-Smit, Boergoensevliet 87, Rotterdam-21, tel.: 290360 spreekuur iedere 2e en 4e maandag van de maand van 20 tot 21 uur.

Mevr. G. Reddingius-Swart, Provenierssingel 48, Rotterdam-4, tel.: 288654, spreekuur iedere maandag van 14 to 16 uur en iedere vrijdag van 20 tot 21 uur.

A. Kieboom, Peppelweg 79, Rotterdam-12. tel.: 189080 spreekuur iedere 2e en 4e donderdag van de maand, van 20 tot 21 uur.

A.E. Kapitz, Martinus Dorpiusstraat 19a, Rotterdam-8, tel.: 35945 vóór 12 uur 's morgens, spreekuur iedere dinsdag van 20 tot 21 uur. Zij die van de humanistische geestelijke verzorging gebruik willen maken kunnen aan deze adressen terecht.

Nog altijd op pantoffels

In de Nieuwe Zeister Courant van 16 november lazen wij deze aankondiging:

"Den Dolder - Woensdagavond 18 november 20 uur, zal er in het wijkgebouw wederom een avond zijn van de Ned.Chr.Vrouwenbond. Men hoopt daar te kunnen begroeten ds. Kalf uit Bennebroek, die zal spreken over het onderwerp "De vijand op pantoffels" (het Humanisme)".

Kerstontmoeting in Limburg

De Nieuwe Limburger van 30 november schreef:
" In de Volkshogeschool Geerlingshof te Valkenburg hebben van 22-25 december aanstaande weer de traditionele "Ontmoetingsdagen voor Kerstmis" plaats. Het algemene thema voor deze dagen is "Kerstmis en de Liefde".
Ds. J.N. Dansen, Ned.Herv. predikant te Urmond en dr. H. Sanders van het groot seminarie te Roermond zullen over dit onderwerp spreken en inleidingen houden. De heer A. van Meurs uit Hilversum zal de liefde vanuit humanistisch standpunt belichten."

Oecumenische cursus in Nijmegen

Het Remonstrantse Weekblad in Lochem berichtte op 28 november:
" Er is nu voor het tweede jaar een oecumenische cursus gestart van Rooms Katholieke en Protestantse geestelijken en predikanten. Onderwerpen zijn dit jaar: moderne geloofsproblematiek; Kerk en Humanisme; kerkelijke zorg voor de buiten-kerkelijken; vernieuwingen in de liturgie; inter-communie; de preek; het christelijk huwelijk - het gemengde huwelijk; actualia op het erf der oecumene; terugblik op het Vaticaanse concilie. 7de sacramentaliteit van het huwelijk; Er is een gebedsweek, met in de stad op elke avond één oecumenische gebedsdienst, afwisselend in Rooms Katholieke of Protestantse kerk."

Pater Hoefnagels over het Mandement

In de Nieuwe Haarlemmer Courant van 16 november gaf de Haagse redactie een verslag van een bijeenkomst, waar Pater Hoefnagels gesproken had. Men schreef o.m.v.:

"Met praktische zekerheid voorspel ik dat de bisschoppen binnenkort de maatregelen die in het mandement van 1954 waren getroffen tegen het humanisme en het socialisme, daaruit zullen nemen. Het gehele bisschoppelijk stuk moet daarna in studie worden genomen en bij de huidige maatschappelijke verhoudingen worden aangepast," aldus pater dr. H. Hoefnagels S.J., die over tien jaar mandement zijn visie heeft gegeven ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van het Haagse Bedrijfsapostolaat. Pater Hoefnagels gaf een vernietigend oordeel over enkele essentiële fouten, die in dit mandement zijn gemaakt, maar hij stelde daarbij voorop, dat het niet de bisschoppen alleen zijn die daarvoor aansprakelijk zijn. "Wij katholieken, wij allen, hebben ons verkeken op de groeiende werkelijkheid. De bisschoppen waren slechts de vertegenwoordigers van onze visie," aldus Pater Hoefnagels."

Raadslieden achter het stuur

In Het Vrije Volk (Rotterdamse editie) plaatste men op 10 november een interessant artikel over het werk van de humanistische raadslieden in de krijgsmacht. Wij citeren hieruit:

" De raadslieden verdoen namelijk 'n zeer groot deel van hun tijd - niet alleen: hun werktijd, maar ook hun vrije tijd - aan reizen. In de dagagenda van een raadsman kan men dan ook de volgende notitie vinden: 's morgens les in Ede, 's middags in Leeuwarden."

De raadsman raakt wekelijks tientallen uren kwijt aan autorijden, verdoet daarmee een stuk van zijn energie en is, welbeschouwd, niet zo heel erg best in staat "de zin van het werk te bewijzen". Om geen misvatting te wekken: hij wordt niet erg best in staat gesteld dat te doen.

De lange reizen naar ver van elkaar liggen kazernes, waar in niet in dominee's en r.k. herders geïnteresseerde militairen per briefje hebben kenbaar gemaakt met een raadsman te willen praten - zijn op zich zelf geen halsbrekers. Het is een minister niet te verwijten dat er in het land niet 100.000 jongens maar slechts een paar duizend, de vinger opsteken om in hun diensttijd op het lesuur "geestelijke vorming" 'n raadsman op bezoek te krijgen.

De raadslieden zelf beschouwen die - in vergelijking met het werk van hun protestantse- en rooms-katholieke collega's - geringe belangstelling als een normale zaak. Het is de bij voorbaat aanvaarde consequentie van het ver in de minderheid zijn. Als het humanistische werk in de kazernes over enige tijd meer bekendheid zal hebben dan toen zij hun werk begonnen, zal die belangstelling stellig groter worden, menen zij.

Maar er is een handicap die de mensen voor een goede proeftijd van drie jaar meer belemmert en die zonder uitbreiding van het aantal raadslieden niet ongedaan gemaakt kan worden. Dat zijn de beperkingen die de kazernecommandanten aan het werk van de raadslieden opleggen.

Overste Lips, de hoofd-raadsman in het leger, formuleert op dat punt zijn bezwaar en zegt ter inleiding dat "het overigens een begrijpelijke en voor kazernecommandanten noodzakelijke" beperking is. Die beperking komt hierop neer: de kazernecommandanten - of zij geestelijke verzorging, van welke richting ook, nuttig vinden of niet, speelt daarbij geen enkele rol - bepalen in de meeste gevallen het uur waarop de raadsman "zijn jongens" kan bereiken. In heel wat kazernes hebben de commandanten het werk van predikanten, aalmoezeniers en raadslieden "gesynchroniseerd".

Drie verschillende tijdstippen voor het lesuur - of: spreekuur - van de geestelijke verzorgers kan "de dienst" ontworpen en het ligt voor de hand dat een voor de organisatie van het werk in de kazerne verantwoordelijke officier de uren tussen het eerste en laatste weekappèl zo economisch wil gebruiken.

De raadslieden laten het zwaarst wegen wat - soms 't zwaarst weegt: zij kiezen voor het getal. Als er twintig soldaten in een kazerne voor een gesprek met de raadsman zich melden, laten zij die ene soldaat in een militair buitengewest schieten, Dat is zuur voor die ene soldaat, maar mag dat vier raadslieden, die bijna net zoveel uren in hun auto doorbrengen als aan de gesprekstafel, verweten worden?

H.A.v.W."

Over Bihar

Bihar blijft-gelukkig- in het beeld, zo lazen wij b.v. in Het Vrije Volk (Eindhovense editie) van 28 november o.m.:

" De leden van dit verbond in Eindhoven en omgeving hebben zich namelijk het nobele doel gesteld het Bihar-project financieel te verwezenlijken. Het project beoogt voor 16.000 mensen in India een

mogelijkheid te scheppen zich op te werken van de rand van een hongerbestaan tot een zodanig levenspeil, dat zij in hun behoeften kunnen voorzien zonder steeds hulp van anderen in te moeten roepen.

Daarvoor is veel geld nodig, heel veel geld, dat de jonge leden van het Humanistisch Verbond op een originele wijze zullen trachten te verkrijgen. Behalve, dat zij u op de traditionele wijze zullen benaderen - u krijgt of hebt als een enveloppe in uw brievenbus gehad, dat men een dezer dagen (gevuuld) hoopt op te halen - gaan de jongelui ook een baby-sit-actie voeren. In de komende maanden hoeft u zich maar in verbinding te stellen met mej. M. Pels, Humboldtplein 1 te Eindhoven, tel 29284 (b.g.g. 62372) en u krijgt - indien voorradig - een babysitter (ster) bij u thuis. Het babysit-salaris komt uiteraard ten goede aan de Bihar-project, Het tarief voor de babysitterij bedraagt f 1,25 per uur (na 12 uur f 1,50)."

De gemeenschap Den Helder is druk bezig met inzamelen van geld, men heeft een beroep op de leden gedaan om een bedrag van f 500,-- bijeen te brengen.

Drs. J. Koopman gaf in "In en Om" zijn visie op het plan Bihar, een artikel dat op 31 oktober werd overgenomen door de Amersfoortse Courant, de heer Koopman begon zijn artikel (Menselijk probleem) aldus:

"Wie voor het eerst de dorpen ziet in Zuid-Oost Azië, wordt getroffen door de grote armoede. De meeste huizen zijn gemaakt van bamboebladeren en bestaan slechts uit één vertrek, praktisch zonder meubilair. De huizen van de weinig welgestelden zijn gemaakt van leem, vermengd met koemest. De daken zijn meestal van gevlochten bamboebladeren en slechts enkele welgestelden hebben een golfijzeren dak op hun huis."

De humanist in de gevangenis

Dat was de titel van een artikel in het Deventer Dagblad van 1 december waarin zeer welwillend en begrijpend over het Humanistisch Verbond werd geschreven. Uitgangspunt was de verontrusting van dr. J.P. van Praag over het nog steeds niet gelijkberechtigd zijn van humanistische en godsdienstige verzorging van gevangenen. Men schreef o.m.:

"Het Humanistisch Verbond, menen wij, bestaat nu reeds lang genoeg om het Nederlandse volk geleerd te hebben, dat men hier weliswaar met een on-godsdienstig, maar daarom nog niet met een anti-godsdienstige beweging te maken heeft. Positiever gezegd: men heeft alle gelegenheid gehad om in de beginselen van dit Verbond, ook als men ze niet deelt, toch een wezenlijke kern van zuivere, humane ethiek te ontdekken, welke ook de gelovige "tegenstander" slechts met respect kan vervullen.

Dat respect, menen wij verder, mag dan vooral ook uitgaan naar het vele maatschappelijke werk dat door of vanwege het Verbond wordt verricht - gezinsmaatschappelijk werk, werk voor, onder en met de jeugd en voor, onder en met studenten, arbeid ook ten behoeve van de Nederlandse dienstplichtigen en - vergeef ons dat wij ze daarmee in één adem noemen, - de Nederlandse gevangenen.

Het is een bekend feit, dat aan de humanistische geestelijke verzorging van gedetineerden vooral in het begin veel moeilijkheden in de weg zijn gelegd. Toch, ook in strikt godsdienstige kringen heeft men leren inzien, dat het er het Humanistisch Verbond op dit en andere levensterreinen allerm minst om te doen is om de kerken hinderlijk te beconcurreren en zich aan zoiets als onderduivenschieterij schuldig te maken.

Waar het het Verbond dan wel om te doen is? Het wil zijn diensten aanbieden daar waar die van anderen ofwel met bewuste uitdrukkelijkheid worden afgewezen, ofwel bijvoorbeeld kansloos zijn. Geen concurrentie dus. Maar wel de wens om bij dit geestelijk hulpbetoon zich in volle gelijkwaardigheid van entree en kans te mogen presenteren. Die wens wordt bij ons weten door de kerkelijke raadslieden der gedetineerden op weinig uitzonderingen na billijk geacht.

Niet echter door de (huidige) overheid. Nu nog kunnen humanistische raadslieden slechts op verzoek van de gedetineerde met hem contact opnemen. Zij mogen dus, in uitzondering tot geestelijke verzorgers van andere richtingen, niet op eigen initiatief de gevangenen bezoeken. De uiterste concessie van overheidswege is, dat zij via een pamfletje van hun bestaan kennis mogen geven. De voorzitter van het Humanistisch Verbond dr. (en spoedig ook professor) J.P. van Praag heeft zich daarover onlangs weer zowel verontrust als boos betoont: "De humanistische verzorging is nog steeds niet gelijkberechtigd met de godsdienstige verzorging der gevangenen, de humanistische raadsman is niet benoemd doch toegelaten... het werk verkeert in een ietwat gediscrimineerde situatie... de humanistische raadsman in de wereld van het gevangeniswezen wordt geduld inplaats van aanvaard".

Humanist en Christen

Wat onderscheidt een Christen van een Humanist? was de vraag welke men ds. J. Overduin had gesteld en waarop hij in het Centraal Weekblad van 7 november een antwoord trachtte te geven. De Haagse Courant van 14 november gaf commentaar op en een uittreksel van genoemd artikel, men schreef o.m.:

"De christen weet dat hij de naaste moet liefhebben als zichzelf. Dat hij eerlijk, barmhartig, rechtvaardig en niet gierig moet zijn. Maar al deze dingen beaamt een humanist ook, en soms brengt hij dit allemaal nog beter in praktijk dan een christen. Daarom zegt de humanist: om te weten wat ik behoor te doen en om de kracht te hebben om het te doen heb ik Jezus Christus helemaal niet nodig. Waar ligt nu het verschil in de praktijk van het leven?

Schrijver waarschuwt ervoor niet te overdrijven, Men kan de humanist op z'n smalst en de christen op z'n breedst nemen: dan blijft er van de humanist niet veel meer over dan een beetje beschavingsvernis over een zondaar..... Men kan ook de christen op z'n breedst nemen: dan blijft er van de christen niet veel meer over dan een schijnheilige en hooghartige farizeeër.

Het gaat nu echter om het verschil in levenspraktijk tussen een goed humanist en een goed christen.
z'n smalst en de humanist op

Uiterlijk zal men over het algemeen geen verschil zien. Maar het onzichtbare verschil is er wel. De humanist doet het goede omdat zijn geweten het gebiedt, omdat hij het goede liefheeft, er plezier in heeft. Dat kent de christen ook allemaal, maar hij beleeft nog meer: hij leeft in de liefde tot de naaste ook de liefde tot God. Hij doet het dus ook om Gods wil.

Het humanisme dat wij in ons land kennen is over het algemeen een christelijk getint humanisme. De menselijke waarden en idealen zijn voor een groot deel ontleend aan de tweede tafel van de wet en aan de Bergrede. De humaniteit van de humanist is louter horizontaal, die van de christen ook verticaal.

In het christelijke gaat het om het menselijke, het humane. Een humanist zal dit zinnetje toejuichen, maar niet in deze zin dat alleen het christelijke, of liever Christus, de ware en volle inhoud van het menselijke kan geven.

Voorts wijst ds. Overduin erop dat er Humanisten zijn, die zich heftig verzetten tegen het zg. aangeklede en opgedirkte humanisme, dat volgens hen in een hopeloos verouderd pak van christelijke normen loopt. Het pure, zuivere en naakte humanisme durft het pas goed aan "de mens maatstaf van alle dingen" te laten zijn."

..

STUDENTENVERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

"S O C R A T E S"

Adressen van de afdelingen

Voor belangstellenden geven wij hieronder enkele adressen door van de S.V.H.G. "Socrates".

Ab-actiaat afdeling Amsterdam:

Mej. J.A. Kloos, Casa Academica kr. 645,
Janes Wattstraat 75, Amsterdam-0

Ab-actiaat afdeling Groningen:

Mej. A. Bos, Warnoesstraat 19 a, Groningen.

Ab-actiaat afdeling Leiden:

Mej. C.D. Oosterwold, Goudreinetstraat 568, Den Haag

Ab-actiaat afdeling Utrecht:

Mej. A.A. Bosna, Moreelselaan 11, Utrecht.

Secretariaat afdeling Delft:

J.G. van Veldhuizen, Verwersdijk 75, Delft.

Ab-actiaat hoofdbestuur:

Mej. H. Wolters, Loosduinsekade 570, Den Haag.

..